

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. J.**, zast. Mgr. Marianem Francem, advokátem se sídlem Škroupova 796/10, Plzeň, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2018, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 4. 2019, č. j. 32 Ad 6/2018 - 83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Marianu Francovi, advokátu se sídlem Škroupova 796/10, Plzeň, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1 300 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované specifikovanému tamtéž. Žalovaná jím zamítla námitky stěžovatele a potvrdila své rozhodnutí ze dne 10. 1. 2018, č. j. X, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o změnu výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a to pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) téhož zákona. Míra invalidity stěžovatele byla i nadále hodnocena jako invalidita prvního stupně ve smyslu § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

[2] Jako rozhodující příčina stěžovatelova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo hodnoceno chronické srdeční selhání – stav po náhradě chlopně srdečnice mechanickou protézou v listopadu 2013 pro předoperační srdeční selhání s klidovou námahovou dušností – komplikovaná operace v srdečním šoku s pooperačním krvácením – trvalá antikoagulační léčba Warfarinem, ejekční frakce levé komory cca 45 %. Toto postižení spadá pod kapitolu IX (postižení srdce a oběhové soustavy), oddíl A

(postižení srdeční), položku 1b (chronické srdeční selhání s lehkým poklesem výkonnosti) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 20 - 40 %. Konkrétně u stěžovatele byla míra poklesu pracovní schopnosti hodnocena na vrchní hranici tohoto rozmezí, tedy 40 %. Nebyly shledány důvody ke změně míry poklesu pracovní schopnosti podle § 3 či § 4 citované vyhlášky. Uvedená míra poklesu pracovní schopnosti odpovídá invaliditě prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

[3] Na těchto závěrech se shodly veškeré posudky vypracované v nynější věci, tedy jak posudek o invaliditě vypracovaný posudkovou lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení Jičín dne 27. 11. 2017, č. j. LPS/2017/3410-CR_CSSZ, pro účely prvostupňového správního řízení, tak posouzení zdravotního stavu z důvodu podání námitek, vypracované lékařem posudkové služby žalované dne 20. 2. 2018, č. j. LPS/2018/53-NR-KRH_CSSZ, a posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2018, č. j. 2018/1057-HK, vyhotovený pro účely řízení o žalobě.

[4] Krajský soud, který sám nemá odborné medicínské znalosti, vyšel při posouzení věci z uvedených posudků, zejména posudku posudkové komise ministerstva. Vzhledem k tomu, že na jejich základě byl dostatečně zjištěn skutkový stav, zamítl návrh stěžovatele na vyhotovení revizního znaleckého posudku a žalobu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Stěžovatel namítá, že stanovený stupeň invalidity neodpovídá jeho zdravotnímu stavu. Je si vědom toho, že rozhodnutí soudu je závislé především na medicínském posouzení, minimálně je však možné hodnotit pečlivost, která byla zkoumání zdravotního stavu věnována. Posudek posudkové komise ministerstva přitom obsahoval závažné chyby, které svědčí o nedbalosti při jeho vypracování, a nebyla provedena osobní prohlídka. Jde pouze o shrnutí lékařských zpráv, přičemž vyšetření nebyla provedena poctivě: v průběhu jednoho roku uvádějí podstatně rozdílné hodnoty hmotnosti a výrazné změny v hodnotách krevního tlaku.

[6] Je proto přesvědčen, že napadený rozsudek se neopírá o dostatečné důkazy a mělo dojít k zadání revizního posudku. Navrhuje proto jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu k doplnění dokazování.

[7] Žalovaná se ztotožňuje s důvody krajského soudu a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[10] Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně; v případě poklesu nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, se jedná o invaliditu druhého stupně; při poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně (§ 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění).

[11] V nynější věci je sporné, zda míra poklesu pracovní schopnosti stěžovatele odpovídala invaliditě prvního stupně, nebo stupni vyššímu.

[12] Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Ty jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především.

[13] Správní soud tedy sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda je posudek příslušné posudkové komise úplný a přesvědčivý. Je nezbytné, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity). Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity. Zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k uvedené vyhlášce a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí (srovnej setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012 - 24, ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 25/2013 - 26, a mnohé jiné).

[14] Nejvyšší správní soud nemá na rozdíl od stěžovatele pochybnosti o přesvědčivosti a úplnosti posudku vypracovaného posudkovou komisí pro účely nynější věci.

[15] Posudková komise vycházela z řady lékařských nálezů vypovídajících o vývoji stěžovatelova stavu v letech 2017 až 2018 (viz seznam na str. 2 - 3 posudku). Je pravda, že mezi jednotlivými zprávami, ze kterých posudek vycházel, lze spatřovat rozpor v informaci o váze stěžovatele (váha dle

nálezu ze dne 19. 10. 2017 67 kg, dle interních kontrol mezi květnem 2017 a květnem 2018 se však pohybovala mezi 81 a 82 kg). Jak však zcela výstižně uvedl krajský soud (viz bod 26. napadeného rozsudku), jeví se, že u údaje z 19. 10. 2017 došlo k překlepu, nehledě na to, že tato marginální nepřesnost nemůže nijak zpochybnit závěry lékařských zpráv ohledně závažnosti stěžovatelova srdečního postižení, ani posouzení stěžovatelova zdravotního stavu posudkovou komisí, která z těchto zpráv vycházela. Poukaz stěžovatele na rozdílné hodnoty krevního tlaku, měřeného při jednotlivých vyšetřeních, je zcela irelevantní. Je obecně známo, že určité odchylky těchto hodnot jsou normální. Stěžovatel přitom nikdy relevantně netvrdil ani nedokládal, že by v jeho případě svědčily o nějakých zdravotních obtížích, natož takových, které by mohly mít vliv na míru poklesu jeho pracovní schopnosti. Zejména se však ani v tomto případě nemůže jednat o skutečnost, která by mohla mít vliv na přesvědčivost a správnost závěrů posudkové komise.

[16] Stěžovatel poukazuje na to, že posudková komise jej osobně nevyšetřila. Již krajský soud však v napadeném rozsudku vysvětlil, že přítomnost posuzované osoby není nezbytná za situace, kdy byl zdravotní stav osoby dostatečně zjištěn předchozími vyšetřeními (viz bod 28. napadeného rozsudku). Stěžovatel na odůvodnění krajského soudu nijak nereagoval: nerozporoval, že by přítomnost posuzované osoby byla nezbytná i v takových případech, ani neuváděl, co konkrétně nemělo být ze strany posudkové komise dostatečně zjištěno a k čemu nepřihlédla. Za těchto okolností nemohla být jeho kasační námitka důvodná.

[17] Posudková komise na základě obsahu lékařských zpráv logicky a srozumitelně zdůvodnila, jaký je zdravotní stav stěžovatele. Na tomto podkladě uvedla, že zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, určila jeho rozhodující příčinu a tu podřadila pod příslušné postižení dle vyhlášky o posuzování invalidity (viz bod [2] tohoto rozsudku). Pro uvedené postižení je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 20% - 40%, u stěžovatele byla hodnocena na vrchní hranici uvedeného rozmezí, tedy jako nejvyšší možná. Nebyly shledány podmínky pro navýšení této hodnoty podle § 3 či § 4 vyhlášky o posuzování invalidity, což stěžovatel nijak nerozporoval.

[18] Za popsanych okolností se Nejvyšší správní soud plně ztotožnil se závěrem krajského soudu, že ve věci dostatečně byl zjištěn skutkový stav, v důsledku čehož by bylo zcela nadbytečné a nevhodné zadávat vypracování revizního znaleckého posudku.

[19] Opakovaně také zdůrazňuje, že všechny posudky hodnotily stěžovatelův zdravotní stav shodně a dospěly také k totožnému závěru ohledně míry poklesu jeho pracovní schopnosti, potažmo stupně invalidity. Pro domněnku stěžovatele, že jeho zdravotní stav odpovídá vyššímu stupni invalidity, nebyly zjištěny žádné objektivní důvody a ani stěžovatel je nepřináší.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlídnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

[22] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 26. 6. 2018, č. j. 32 Ad 6/2018 - 52, ustanoven zástupcem pro řízení Mgr. Marian Franc, advokát se sídlem Škroupova 796/10, Plzeň, a na

pokračování

základě § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. jej zastupoval též v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10, věty první, s. ř. s. hradí odměnu a náhradu hotových výdajů ustanoveného zástupce stát.

[23] Ustanovenému zástupci Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání ve věci samé - podání kasační stížnosti, a to ve výši 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. K odměně za tento úkon právní služby dále náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 citované vyhlášky). Částka v celkové výši 1 300 Kč bude zástupci vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. srpna 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu